



zdj. Beata Domagała

Ikona - droga do Pana Boga

Beata Domagała

Czym jest ikona

Ikona to obraz sakralny przedstawiający postacie Matki Bożej, Jezusa Chrystusa, świętych, sceny biblijne, aniołów. Nie naśladuje i nie odwzorowuje rzeczywistości i w tym tak bardzo różni się od zwykłego obrazu. Ikona to wizualne, obrazowe przedstawienie Słowa Bożego, które jest żywe i jest pisane czy też malowane obrazem przez człowieka, którego ręka jest prowadzona.

Czy ikona przynależy do Kościoła prawosławnego

Według tradycji autorem pierwszych ikon był Łukasz Ewangelista. Historycznie pierwsze ikony pochodzą z VI wieku. Odkryto je na Półwyspie Synaj w Klasztorze świętej Katarzyny. Kościół katolicki to kontynuacja pierwszych wspólnot chrześcijańskich i Kościoła założonego przez Pana Jezusa. Posiada tę samą wspólną tradycję co Kościół wschodni. Rozłam nastąpił dopiero w XI wieku, a więc ikona to dziedzictwo wszystkich chrześcijan.

Technika pisania ikony

Ikona powstaje na specjalnie przygotowanej do tego celu desce pokrytej gruntem z kleju króliczego i kredy szampańskiej lub bolońskiej. Do jej tworzenia używa się sypkich pigmentów, które są naturalnymi, sproszkowanymi skałami, ziemią, glinami. Spoiwem wiążącym jest tzw. medium sporządzane z żółtka jaja kurzego i białego wina. Nimby, czyli aureole świętych postaci, wykonane są ze złota. Ikoną to jednak dużo więcej i dalej niż

tylko deska, farba i umiejętność używania tych narzędzi do namalowania obrazu.

Pisanie ikony to modlitwa

Podstawą pisania ikony jest wiara. Od samego początku pisanie ikon, które w przeszłości odbywało się często na kłęczkach, traktowane było jako misja w Kościele. Jej zadanie to głoszenie, zwiastowanie Ewangelii, czyli Dobrej i Pięknej Nowiny. Ikonografia to uzupełnienie innych elementów liturgii, na przykład słowa i śpiewu, o kolejny – obraz. Osoba, która pisze ikonę modli się przed przystąpieniem do pracy: „Ty, Boski Mistrzu wszystkiego co istnieje, oświeć i kieruj duszą i ciałem sługi Twego, prowadź jego rękę, aby mógł godnie i doskonale przedstawić Twój obraz, obraz świętej Twojej Matki i wszystkich Twoich świętych ku chwale, radości i upiększeniu świętego Twego Kościoła”.

Czasami nie wiemy, jak się modlić. Brak nam słów. Jedni sięgają wówczas po różaniec czy Pismo Święte, a inni po pędzel. Pisanie ikony jest zatem modlitwą poprzez oddanie swojej ręki do dyspozycji Ducha Świętego. Pozwalamy, aby do naszego serca zstępowała tajemnica zbawienia i poprzez wpatrywanie się w jaśniejące Oblicze Boga zaczynamy używać naszych wewnętrznych oczu.

Pisanie ikony to spotkanie

Zgodnie z tradycją pierwsza ikona powstała jeszcze za życia Pana Jezusa i była Jego darem dla chorego króla Abgara i całego późniejszego Kościoła, aby świadectwo



zdj. Beata Domagala

Jego przyjścia na świat jako Syna Bożego zostało w formie obrazu Jego Oblicza.

W każdej ikonie, nawet jeśli nie przedstawia ona Oblicza Pana, jest obecny Chrystus, a „kto wpatruje się w Syna, ten widzi i Ojca”.

Poprzez pisanie ikony spotykamy się zatem z Panem Bogiem. Pan Bóg zaś, poprzez tajemnicę Trójcy Świętej, jest relacją i zaprasza nas do wejścia w dialog. Pokazuje nam, że nie jesteśmy sami.

Kontemplując ikonę, wchodzimy w osobistą relację i spotkanie z Panem Bogiem i otwieramy się na działanie Jego łaski. Pisanie ikony to odbudowywanie w sobie Bożego obrazu, stawanie się lepszym i silniejszym.

Pisanie ikony to też ogromna radość – ze spotkania z Bogiem i z drugim człowiekiem. To też spotkanie ze samym sobą, z „ja wewnętrznym” i wewnętrznym Bożym dzieckiem, o którym czasem zapominamy w gonitwie codziennego życia.

Kto może pisać ikony

Każdy kto ma takie pragnienie ponieważ wyrasta ona z głębokiej potrzeby serca i poszukiwania Pana Boga.

Na warsztatach pisania ikon, które prowadzone były w Bibliotece i Forum Kultury, a obecnie przy Parafii p.w. św. Jana Apostoła i Ewangelisty w Oleśnicy piszemy ikony zgodnie z tradycją ikonograficzną. Poznajemy tajniki tej przepięknej sztuki, a równocześnie się modlimy, wzajemnie wspieramy, zaprzyjaźniamy i tworzymy Rodzinę zjednoczoną wspólnym celem – napisania swoich ikon.

Przystępując do pisania ikony uwalniamy swoje serce, przebaczymy winowajcom, oddajemy się działaniu łaski Bożej. Staramy się uwolnić od myśli zabieganej codzienności, od zniewoleń i uzależnień naszego umysłu, aby oddać

się Panu Bogu i pozwolić, aby nas natchnął i dał umiejętność namalowania obrazu wyrażającego doskonałość, prawdę i piękno, czyli ikony.

Czy potrzebne są zdolności malarskie? Potrzebne jest wewnętrzne pragnienie napisania ikony i pokora. Potrzebna jest świadomość, co się dzieje podczas pisania ikony i jaka jest jej siła i moc przemiany naszych serc.

Pan Bóg nie powołuje do swoich dzieł uzdolnionych, lecz uzdalnia powołanych.

Pisanie ikon to łaska i dar Boży

Ikona to nośnik świata duchowego. Ikonopisarz sam z siebie nie jest w stanie, używając materialnych środków, czyli deski, pigmentów, złota – przedstawić to, co niewidzialne. Jedynie, poprzez uwolnienie swojego umysłu i poddanie się łasce Bożej może ukazać prawdę o Jezusie i tajemnicy zbawienia.

Kontemplując, czyli wpatrując się w Boskie Oblicze i modląc się, stajemy się uczestnikami wydarzeń, które przedstawia ikona i tym samym dosięgamy tego, co duchowe. Niewidzialne staje się widzialne i przedstawione w formie obrazu.

Ikona jest zatem owocem spotkania człowieka z Bogiem. Jest owocem pracy i modlitwy. Jest darem Bożym dla nas samych, naszych bliskich i całego Kościoła.

Napisane przez nas ikony idą z nami do domów lub są przepięknym prezentem dla bliskich nam osób. Gdy zamieszkają w naszym domu znajdujemy dla nich godne miejsce, tak, aby móc je kontemplować i modlić się przed nimi. Nasz dom staje się mieszkaniem Pana, a tam gdzie mieszka sam Bóg, dzieją się rzeczy piękne i mieszka MIŁOŚĆ.

www.divina.net.pl mail: divina@divina.net.pl